

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

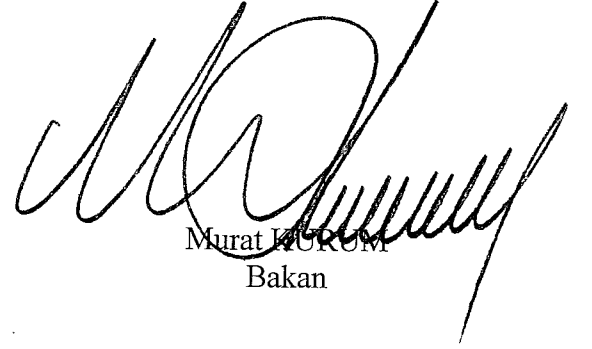
Sayı :30824082-610 128732
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

24 Haziran 2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

- Liste (1 Adet- 9 Sayfa)
- Cevap Yazısı (72 Adet, 161 Sayfa)

7/29248 6k-16)

**ANTALYA MİLLETVEKİLİ
SAYIN KEMAL BÜLBÜL'ÜN
TBMM 7/29248 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR

Tokat merkez ilçeye bağlı Yağmurlu Köyü Töngelbel Sırı Mevkiinde 87312 ER: 3296701 sicil no ile 22.74 hektarlık alanda patlatmak kalker ocağı AKHEL İnş. Mad. Nak. Taah. Turizm San. Ve Tic. Ltd. Şti'ye Çevresel Eti ve Değerlendirme (ÇED) raporuna gerek duyulmadan işletme izni verildiği köy muhtarı Ali İpek tarafından iddia edilmektedir.

Depolama alanları ve yeni yollar ile birlikte işletme alanının ÇED raporu için sınır değer olarak tayin edilen 25 hektarı geçebileceği öngörülmektedir. Kış aylarında yaklaşık 1000 kişinin, yaz aylarında ise 8000-9000 civarında kişinin yaşadığı Yağmurlu Köyü'nün temel gelir kaynağının tarım ve hayvancılık olduğu, taş ocağının çalışmaya başlamasıyla birlikte komşu Mercimek Köyü ile birlikte kendi köylerinde de yaşamının imkânsız hale geleceği köylüler tarafından dile getirilmektedir.

Bu bağlamda;

- 1) Bakanlığınız Çevresel Etki Değerlendirme kapsamında kalmaması maksadıyla 22.74 hektarlık alanın depolama alanları ile birlikte sınır değer olan 25 hektarı geçeceği öngörüldüğünden verilen işletme iznini kamusal yarar ve toplum sağlığı göz önünde bulundurarak yeniden gözden geçirebilir mi?
- 2) Delme ve patlatma çalışmalarının su kaynaklarına zarar verebileceği öngörülmektedir. Muhtemel zararların engellenmesi için ne tür önlemler alınmıştır?
- 3) Zaten 3-4 km uzaklıkta bir başka taş ocağı benzer bir faaliyet yürütmektedir. Kaynakların şuursuzca kullanılması köylülerin temel gelir kaynağı olan tarım ve hayvancılık faaliyetlerini yürütmesini imkânsız hale getirmektedir. Köylülerin mağduriyetlerinin giderilmesi ve halk sağlığının korunması amacıyla ne tür önleyici girişimlerde bulunmaktadır?

CEVAPLAR

- 1) Proje Tanıtım Dosyasında söz konusu depolama alanları; bitkisel toprak stok alanı, Pasa(bypass) stok alanı, Ürün(mıcıır) alanı olarak belirtilerek ÇED Gerekli Değildir Kararı verilen alan içerisinde kalmaktadır. Dosya içerisinde karar verilen alan dışında çalışılmayacağına ilişkin proje sahibinin taahhüdü yer almaktadır. Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliğinin EK-2 Listesi Seçme-Elemente Kriterleri Uygulanacak Projeler Listesi "Madde 49- Madencilik projeleri: a)(Değişik:RG-14/6/2018-30451) Madenlerin çıkarılması (Ek-1 listesinde yer almayanlar)" hükmü gereğince sınır değer olan 25 hektar geçilmemektedir.

Proje Tanıtım Dosyasında projenin çevreye verebileceği zararlar tahmin edilerek gerekli önlem ve tedbirlerin alınacağı belirtilmiş ve bunların inşaat ve işletme dönemlerinde takibi yapılacaktır. Bu haliyle projenin çevreye olabilecek etkileri kabul edilebilir değerlerin altına indirilerek proje hakkında Tokat Valiliği tarafından "ÇED Gerekli Değildir Kararı" verilmiştir. Bu hali ile proje hakkında verilen ÇED Gerekli Değildir Kararı'na ilişkin yapılan tüm iş ve işlemler başvuru ile karar verilen tarihte yürürlükte olan 17.07.2008 tarih ve 26939 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren ÇED Yönetmeliği'nin ve Bakanlığımız Genelgeleri ile uygulama talimatlarında belirtilen tüm iş ve işlemler eksiksiz ve mevzuata uygun olarak yapılmıştır. Bu nedenle Tokat Valiliği (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü) tarafından verilen ÇED Gerekli Değildir Kararının iptalini gerektirecek bir durum bulunmamaktadır.

Valilikler tarafından verilen ÇED Gerekli Değildir Kararları ve Bakanlığımız tarafından verilen ÇED Olumlu Kararları; yargı yoluna (süresi içerisinde) başvurulması ve yargı organları tarafından yürütmesinin durdurulması ya da iptaline karar verilmesi durumunda geçerliliğini yitirmektedir.

2) Çevrimiçi ÇED Süreci Yönetim Sistemi (e-ÇED) üzerinden İl Müdürlüğümüze sunulan Proje Tanıtım Dosyasında, projede bulunan kalker ocağında kalkerin sökülmesi işleminin patlatma ile yapılması planlanmaktadır. Dosyada Bakanlığımızın 2018 yılında hazırlamış olduğu, “Patlatma Tasarımları ve Patlatma Kaynaklı Çevresel Etkiler Kılavuzu'nda (2018)” belirtilen “Olofsson Formülleri” ile yapılan Patlatma Tasarımına göre Kalker Ocağında Uygulanacak Olan Patlatma Dizaynı Parametreleri oluşturulmuş olup; patlatmalarda 25/500 ms delik içi ve yüzey gecikmeli elektriksiz kapsüller ve 42 ms yüzey gecikmeli sıralar arası elektriksiz kapsüller kullanılacağı belirtilmiştir. Patlatma tasarımı oluşturulurken tüm gerekli hesaplamalar yapılmış ve çıkan sonuçların ilgili mevzuatlarda belirtilen standart değerlerin altında kabul edilebilir ölçülerde olduğu tespit edilmiştir. Proje alanında işletmeye geçtikten sonra çevresel titreşimle ilgili yönetmelikte getirilen değerlendirme için ölçümler yapılacağı Proje Tanıtım Dosyasında taahhüt edilmektedir.

Bahse konu proje tanıtım başvurusu ÇED Yönetmeliği'nin 17. maddesi doğrultusunda; 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu kanuna istinaden çıkarılan yönetmelik hükümlerine göre incelenmiş ve değerlendirilmiş olup, projeye ilgili yetkili kurumlara görüşleri sorulmuş ve kurumlardan projenin uygun bulunduğuna ilişkin görüşler bildirilmiştir.

Tokat Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğümüzün 27.12.2019 tarihli yazısı ile Amasya Orman Bölge Müdürlüğünün, Tokat İl Tarım ve Orman Müdürlüğünün, Tokat İl Özel İdaresinin, Tarım ve Orman Bakanlığı 11. Bölge Müdürlüğü Tokat Şube Müdürlüğünün, DSİ 72. Şube Müdürlüğünün, Sivas Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğünün Çevrimiçi ÇED Süreci Yönetim Sistemi (e-ÇED) üzerinden Tokat Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğümüze sunulan Proje Tanıtım Dosyasına e-ÇED üzerinden ulaşılarak, bahse konu projenin gerçekleştirilmesinde sakınca bulunup bulunmadığı hususunda kurum görüşleri talep edilmiştir.

Proje ile ilgili inceleme ve değerlendirmeler ve ilgili yetkili kurumların olumlu görüşleri sonucunda Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Yönetmeliği'nin 17. Maddesi gereğince 06.04.2020 tarihinde Tokat Valiliği tarafından “ÇED Gerekli Değildir Kararı” verilmiştir.

3) Bahse konu Niksar-Tokat yolunun yapımında kullanılan Kalker Ocağı, Karayolları 7. Bölge Müdürlüğü adına ruhsatlı olup. Kalker Ocağı, Kırma-Elemente Tesisi ve Asfalt Plant Tesisinin ÇED Gerekli Değildir Kararı vardır ve bulunduğu alan proje alanına kuşuçuşu yaklaşık 6 km mesafede bulunmaktadır.

Tokat Tarım ve Orman İl Müdürlüğünün 08.01.2020 tarihli görüş yazısında;

e-ÇED sisteminde projesi yayınlanan ruhsat sahası içerisinde 4342 sayılı Mera Kanunu kapsamında tespit edilmiş mera parseli bulunmadığı, yapılan inceleme ve araştırma sonucunda söz konusu projenin uygulanmasında 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu kapsamında sakınca olmadığı, 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Kanunu kapsamında; çevre tarım arazilerinin olumsuz etkilenmemesi için gerekli tedbirlerin alınacağı ve kanun kapsamında kalan tescil harici alanlar için ise faaliyete başlanmadan gerekli izinlerin alınacağı taahhüt edilmelidir. Yukarıda açıklanan tedbirlere ve verilen taahhütlere uyulması kaydıyla Kurumları açısından bir sakınca bulunmadığı belirtilmekte olup, söz konusu hususlar Proje Tanıtım Dosyasında taahhüt altına alınmıştır.